

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2CoE/66/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213210112
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Libantová Medvecká
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4213210112.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Lenky Kováčovej, v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: XX XXX XXX, zastúpený: verita, s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 5B, IČO: XX XXX XXX, v ktorej mene koná konateľ a advokát JUDr. Jozef Novák, proti povinnému: C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., U. XXXX/XX, o vymoženie sumy 1.167,24 eur s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania vo výške 69,98 eur a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 7Er/733/2013-16 zo dňa 03. marca 2014, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno, ako súd prvej inštancie, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD., Exekútorický úrad Rimavská Sobota, Kálmána Mikszatha 268, zo dňa 29.04.2013 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, vedenej pod sp. zn. 7Er/733/2013 (EX 394/2013). Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len "Exekučný poriadok"), § 35, § 45 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len "Zákon o rozhodcovskom konaní"), § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a § 39, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 188/2006 Z. z. (ďalej len "Občiansky zákonník"). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom zo dňa 12.04.2013 domáhal u súdneho exekútora vymoženia pohľadávky voči povinnému, na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., sp. zn. IIA0610043 zo dňa 09.09.2011. S poukazom na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 146/2011 a 6 Cdo/143/2011 preskúmal najmä zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.11.2006, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. (predchodcom oprávneného) a povinným, ako aj príslušné všeobecné obchodné podmienky pre úver a všeobecné obchodné podmienky. Zistil, že zmluva o úvere s poukazom na všeobecné obchodné podmienky obsahovali znenie rozhodcovskej doložky. Súd prvej inštancie mal za to, že uvedená zmluva o úvere je podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že v danom prípade nebolo možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Spotrebiteľ mohol

len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je podľa Občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň súd poukázal na skutočnosť, že nešlo o individuálne dojednanie tejto doložky, na ktoré by spotrebiteľ (povinný) bol zvlášť upozornený, ktoré by bolo s ním zvlášť dojednané, on by bol s týmto ustanovením zmluvy súhlasil a prejavil by svoj súhlas podpisom. Podpis na úverovej zmluve nemožno, podľa názoru súdu, považovať zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť je nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom. Súd prvej inštancie na základe uvedeného žiadost' súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia tým, že skúmal aj iné listiny ako pripúšťa výslovné znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Mal za to, že súd prvého stupňa bol oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadost' o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Zdôraznil, že prekročením zákonných limitov pre skúmanie exekučného titulu § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a prekážky rozsúdenej veci a skúmaním rozhodcovskej doložky, súd prvého stupňa dospel k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej. Exekučný súd bol oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach, pričom o platnosti rozhodcovskej doložky rozhodoval rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Namietal ďalej, že súd svojim konaním nerešpektoval ust. § 35, § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. a na podporu svojich tvrdení poukázal na nálezy Ústavného súdu II. ÚS 499/2012 a PL. ÚS 21/08. Zdôraznil, že v zmysle ustanovenia čl. II. bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka, a. s. postupovala v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku, pričom klient rozhodcovskú doložku neodmietol. Tiež uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ust. § 53 ods. 4 OZ, porušil § 153 ods. 1 OSP a nijako sa nevysporiadal s odlišným právnym názorom, ktorý majú iné súdy toho istého stupňa alebo samotný exekučný súd. Taktiež vyjadril nesúhlas s tým, že súd prvého stupňa konštruoval nový skutkový stav bez účasti oprávneného a odňal mu možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu. OSP ani Exekučný poriadok, ani zákon o rozhodcovskom konaní neposkytujú žiadnu oporu pre záver, že by exekučný súd mohol vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku rozhodovať ako súd konajúci vo veci samej a teda, napríklad, vykonať vo veci samej dokazovanie alebo, napríklad, rozsudok zrušiť či zmeniť jeho výrok. V súvislosti s aplikáciou sekundárneho práva EÚ a judikatúry Súdneho dvora EÚ sa vyjadril, že záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky nemožno oprieť o smernicu č. 93/13/EHS, keďže ide výlučne o akt sekundárnej povahy a jeho priamy normatívny význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny, nie interpretačný. V súvislosti s neprijateľnosťou rozhodcovskej doložky taktiež nie je možné brať do úvahy judikatúru Súdneho dvora EÚ, keďže sa podľa oprávneného vzťahuje na rozhodcovské doložky všeobecne, alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách, nie však voči jednotlivcom - a teda ani voči účastníkom tohto konania. Za porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní označil skutočnosť, keď exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenia vydávajú aj zamietajú. Záverom uviedol, že súdy svojim konaním neprímerane zvyhodňujú povinného v exekučnom konaní, a to len na základe postavenia spotrebiteľa. V tomto smere argumentoval dôvodmi uvedenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 23/2013. Uzavrel, že exekučný súd mu svojim postupom znemožnil uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku.

3. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 zákona číslo 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné a preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

4. Súd prvej inštancie aplikoval v tejto veci ustanovenia Exekučného poriadku ako aj Občianskeho súdneho poriadku, ktorý však bol dňom 1. júla 2016 zrušený Civilným sporovým poriadkom. Súd prvej inštancie napadnuté uznesenie vydal ešte za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok. Odvolací súd, ktorému bola predložená vec na rozhodnutie o odvolaní dňa 09.11.2016, rozhodujúc vo veci už v čase účinnosti Civilného sporového poriadku, postupoval v súlade s ustanovením § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Exekučný poriadok bol s účinnosťou od 1. júla 2016 v ustanoveniach § 9a a § 9b novelizovaný zákonom č. 125/2016. Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. Podľa § 9a ods.1 až 4 Exekučného poriadku: (1) Ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. (2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o odpustení zmeškania lehoty, prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentrácii, neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach sa v konaní podľa tohto zákona nepoužijú. (3) Na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy vecí vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. (4) Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplýva inak.

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetné exekučné konanie začalo dňa 22.04.2013, kedy bol súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Jánovi Gasperovi, PhD. doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., sp. zn. IIA0610043 zo dňa 09.09.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2011 a vykonateľnosť dňa 30.10.2011. Súdu prvej inštancie bola dňa 07.05.2013 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného (Poštová banka, a.s.) a povinným dňa 27.11.2006, obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička a plnomocenstvo. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere boli aj všeobecné obchodné podmienky, ktoré v časti II. bod 10.2.2 obsahujú znenie rozhodcovskej doložky. Na výzvu súdu oprávnený predložil predmetné všeobecné obchodné podmienky.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie dostatočne a presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, a s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

9. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva (doložka) medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky), prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou (doložkou) viazaná.

10. Nemožno sa preto stotožniť s námietkou oprávneného, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom.

11. Súd prvej inštancie správne posúdil zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľská zmluva je teda každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V zmysle § 52 Občianskeho zákonníka za spotrebiteľa sa považuje fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o úvere uzavretá právnym predchodcom oprávneného (Poštovou bankou, a.s.) a povinným túto charakteristiku spĺňa. Znenie tejto zmluvy povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko bola pripravená už vopred pre veľký vopred neznámy počet spotrebiteľov.

12. Občiansky zákonník v § 53 vymedzuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a rozlišuje, či boli individuálne dojednané alebo nie. Je teda podstatné, či spotrebiteľ (povinný) mal

možnosť oboznámiť sa s nimi pred uzavretím zmluvy ale taktiež aj to, či ich mal možnosť ovplyvniť. V tomto smere sa zabezpečuje ochrana najmä tým zmluvám, pri ktorých sa zmluvné podmienky pripravujú vopred a pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Z predmetnej zmluvy je zrejmé, že ide o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú možno označiť aj ako formulárovú, adhéziu a na spotrebiteľské vzťahy je potrebné aplikovať spotrebiteľské právne normy bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva.

13. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v časti II. bod 10.2.2 všeobecných obchodných podmienok, ktoré podmienky tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, bola správne posúdená ako neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy, pretože akákoľvek rozhodcovská doložka bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide práve o tento prípad. Podľa názoru odvolacieho súdu povinnému ako spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté jeho právo brániť sa a podať žalobu, prípadne akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky). Rozhodcovskú doložku si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými obchodnými podmienkami oprávneného. Mal možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným zmluvným dojednaniam, a teda aj rozhodcovskému konaniu.

14. Odvolací súd tak zhodne ako súd prvej inštancie prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa. V danom prípade tak súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu je rovnako irelevantná i námietka oprávneného o nesprávnom právnom posúdení veci v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, nakoľko ust. § 93b ods. 1, 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase uzavretia zmluvy nezbavovalo právneho predchodcu oprávneného (Poštová banka a.s.) povinnosti predložiť povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnému sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ právny predchodca oprávneného takto nepostupoval, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávneným doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, súd prvej inštancie správne konšatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky.

16. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd zistil, že dojednanie rozhodcovskej doložky je v danej veci treba považovať za neplatné, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími odvolacími dôvodmi oprávneného uvedenými v podanom odvolaní, poukazujúc i na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej, pri odôvodnení súdneho rozhodnutia sa nevyžaduje, aby na každý aj bezvýznamný argument strany, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (viď. uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo 216/2012 a nález Ústavného súdu SR III. ÚS 119/03-30).

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).